

JOANNA TÖYRÄÄNVUORI

Batnoamin piirtokirjoitus

Johdanto

Kuningatar Batnoamin piirtokirjoitus on kirjoitettu marmoriseen sarkofagiin, joka löydettiin vuonna 1929 Bybloksen ristiretkeläislinnan läheisyydestä Libanonin rannikolta. Theca-muotoon eli suorakulmiomaisen kannellisen arkun muotoon leikattu sarkofagi on kooltaan 79,5 x 220 x 74,5 cm ja on muutoin koristamaton, poiketen näin muista tämän ajan kuninkaallisista sarkofageista. Sarkofagin kansi on leikattu kolmiomuotoon ja koristusten puutteesta huolimatta kyseessä on huolellisesti tehty kivityö. 350-luvulle eaa. ajoitettu piirtokirjoitus koostuu yhdestä 94 cm pitkstä tekstirivistä ja on kirjoitettu arkun kylkeen pienikokoisin kirjaimin.

Piirtokirjoituksessa mainittu Batnoamin poika kuningas Ozbaal tunnetaan myös bybloslaisista kolikoista 300-luvun alkupuolelta. Kuninkaan oletetaan olleen uuden dynastian perustaja, sillä kuninkaan isää ei piirtokirjoituksessa kutsuta kuninkaaksi vaan Baalat-jumalattaren papiksi. Tämä saattaa viitata siihen, että Batnoam toimi kuningataräidin roolissa, sillä foinikialaisissa piirtokirjoituksissa on harvinaista, että kuninkaan isää ei kutsuta kuninkaaksi.

AJOITUS: 350-luku eaa.

KIELI: Foinikia

KIRJOITUSMATERIAALI: Marmori

LÖYTÖPAIKKA: Byblos, Libanon

NYKYINEN SIJAINTI: Beirutin kansallismuseo, Libanon (BNM 2087)

EDITIO: KAI 11

Käännös

¹ Tässä arkussa (olen) minä, Batnoam, kuningas Ozbaalin äiti. (Hän oli) Bybloksen kuningas, Baalatin papin Palitbaalin poika. Minä leppään hienossa vaatteessa kruunu päässäni sekä laminoitu kultalehti suussani, kuten oli tapana niillä kuningattarilla, jotka olivat edelläni.

Huomioita

- ¹ **Batnoam:** nimi tarkoittaa 'miellyttävää tytärtä' ja on sukua heprean nimelle Naomi.
Ozbaal: Nimi Ozbaal tai Azbaal tarkoittaa 'Baal on voimani'.
Palitbaal: Nimi merkitsee 'Baal on turvani'.
kruunu: sanan *mr*'š uskotaan viittaavan pääkoristeeseen.
laminoitu kultalehti: sanan on arveltu tarkoittavan jonkinlaista suun sulkevaa korua, jonka uskottiin estävän pahojen henkien pääsemisen ruumiiseen. Myös puunilaisesta Karthagosta on löydetty hopeanaamioita, joilla uskotaan olleen sama funktio.

Kirjallisuutta

- Arnold, Bill T. & Strawn, Brent A.
 2016 *The World Around the Old Testament: The People and Places of the Ancient Near East*. Ada: Baker Academic.
- Dussaud, Rene
 1936 "L'inscription du sarcophage de Batno'am à Byblos." *Syria* 17, 98–99.
- Parker, Simon
 1997 *Stories in Scripture and Inscriptions: Comparative Studies on Narratives in Northwest Semitic Inscriptions and the Hebrew Bible*. Oxford: Oxford University Press.